

Pulsvissen verboden

Nederlandse lobby onderschat emoties rond innovatie

EU De Franse vissers vonden het ‘heel goed nieuws’, maar hun Nederlandse collega’s spraken van een ‘gitzwarte dag’. Op 16 januari stemde een ruime meerderheid in het Europees Parlement voor een totaalverbod op pulsvissen – een nieuwe methode waarin de Nederlandse visserij juist heel veel had geïnvesteerd.

Een pulskor zendt stroomstootjes uit waardoor platvissen op de zeebodem opschrikken en in het net terechtkomen. In tegenstelling tot de traditionele boomkor, waarbij sleepnetten met zware kettingen de zeebodem afschrapen, leek de nieuwe methode alleen maar ecologische voordelen te hebben: de bodem werd minder omgewoeld, de schepen hadden veel minder brandstof nodig en de bijvangst was veel geringer. Een toe te juichen innovatie, meende

ook de Nederlandse regering die vol inzette op het stimuleren en subsidiëren van het pulsvissen. Er was alleen één probleem: in Europa was het gebruik van stroom bij de visvangst verboden. Het was alleen beperkt toegestaan voor wetenschappelijk onderzoek.

Tijdrekken

Nederland slaagde er bij de Europese Commissie in een ontheffing op het pulsverbod te krijgen voor ruim tachtig kotters (onder een daarvan, de TX38, in actie op volle zee). Die opreiking van de regels zette veel kwaad bloed bij de buurlanden. Met name de Fransen pikten deze oneerlijke concurrentie niet. Hun kleinschalige visserijvloot zou zwaar te lijden hebben van het ‘leegvissen’ van de Noordzee door de grotere Nederlandse schepen. Zij begonnen een campagne

tegen het ‘elektrocuteren’ van platvissen met ‘massavernietigingswapens’. Bovendien was het onduidelijk wat de gevolgen van het gebruik van de pulskor waren voor andere diersoorten dan de platvis.

Door uitsluitend de rationele ecologische aspecten te benadrukken, leek de Nederlandse regering de emotionele en sociaaleconomische tegenstand te hebben onderschat. De gevolgen van het totaalverbod voor de Nederlandse kottervloot waren vooralsnog onduidelijk. Door de uitspraak van het Europees Parlement moest er een nieuwe regeling komen en in afwachting daarvan mocht het pulsvissen gewoon doorgaan. Tijdrekken leek dan ook het devies te worden, zodat ofwel de gedane investeringen konden worden terugverdiend, ofwel Europa alsnog van koers zou veranderen. ❖

Recordregen bij ASML

Beurswaarde chipmachinebouwer naar bijna zeventig miljard

NEDERLAND Het was één grote goed nieuwsshow. Bij de presentatie van de jaarcijfers op 17 januari kon ASML een reeks records melden: omzet, winst en beurskoersen waren opnieuw fors gestegen.

De producent van chipmachines boekte over 2017 een netto winst van 2,1 miljard euro bij een omzet van ruim negen miljard. Het waren allebei records in het 34-jarige bestaan van het Veldhovense bedrijf (*onder*). De winst kwam vooral uit de verkoop van machines, maar ook uit het steeds lucratiever wordende onderhoud daarvan. Bovendien had het bedrijf in 2017 voor ruim een miljard euro aan EUV-machines kunnen leveren, die werkten met extreem ultraviolet licht. In deze uitermate complexe technologie, waar door ASML lang onderzoek naar was gedaan, had de concurrentie niet durven investeren.

Philips

De miljarden die afgelopen jaren waren geïnvesteerd in onderzoek (*boven*), leken zich daarmee uit te betalen. Ook voor de toekomst waren

de vooruitzichten voor de wereldmarktleider meer dan rooskleurig. De verwachting was een verdere groei van de omzet, van de winst en ook van het aantal werknemers, dat inmiddels al zo'n 19.000 bedroeg. Al die gunstige berichten vertaalden zich onmiddellijk in een forse stijging van de aandelenkoers. De beurswaarde van het bedrijf steeg daardoor naar 69,7 miljard euro, wat ASML in de top drie van Nederlandse ondernemingen

bracht. Alleen Shell en Unilever waren meer waard. ASML was inmiddels Philips ruim gepasseerd. Dat was wel pikant omdat de chipmachinebouwer in 1984 door Philips was opgericht en elf jaar later weer was afgestoten. De zelfstandigheid bleek goed voor ASML – dat inmiddels was uitgegroeid tot het paradeschip van Brainport Eindhoven, de 'booming' Brabantse regio voor kennisintensieve maakindustrie. ♦

Storm teistert Nederland

Trein- en vliegverkeer volledig stilgelegd

NEDERLAND Omvergeblazen vrachtwagens. Het was een kenmerkend beeld voor de storm die op 18 januari in vier uur tijd van west naar oost over Nederland raasde. Ondanks waarschuwingen, het KNMI had zelfs code rood afgegeven, waren ze toch de weg opgegaan. Bij 66 vrachtwagens ging het mis (onder meer in Echteld, *boven*).

De storm ging gepaard met windkracht 11 en windstoten die opliepen tot 143 kilometer per uur. Uit voorzorg had de NS het totale treinverkeer vanaf elf uur stilgelegd en ook op Schiphol werden een tijdlang alle vluchten geannuleerd. In Den Haag en Amsterdam reden geen trams en ook de veren over het IJ werden tijdelijk uit de vaart gehaald. Veel snelwegen werden afgesloten vanwege omgewaaide bomen of geschaarde vrachtwagens.

Door omvallende bomen en afge-

rukte takken vielen er twee doden.

Op diverse plaatsen gingen daken de lucht in en in de haven van Rotterdam waaiden opgestapelde zeecontainers om. Fietsers werden van de weg geblazen en voetgangers schoven als damstenen over pleinen. De materiële schade bedroeg meer dan 140 miljoen euro.

Stormkeringen

Op 3 januari was Nederland ook al getroffen door een zware storm, met code oranje. Ook toen ondervond het

trein- en vliegverkeer grote hinder.

Het opgestuwde zeewater was zo dreigend dat alle vijf stormwaterkeringen (waaronder de Oosterschelde en de Maeslantkering) tegelijkertijd gesloten werden. Dat was nog nooit eerder gebeurd en leverde veel bekijks op. Ramptoeristen trokken ook naar Urk, waar de zeventig meter lange bijbelmuseumboot de Verhalen-Ark was losgeslagen en een ravage onder naastgelegen plezierjachten had aangericht. ❖

23.01 Nederland

Kijkshop door rechter failiet verklaard, vierhonderd medewerkers komen op straat te staan

23.01 Nederland

tenniscoach Mark de J. krijgt achttien jaar cel voor moord op zakenman Koen Everink

24.01 Brazilië

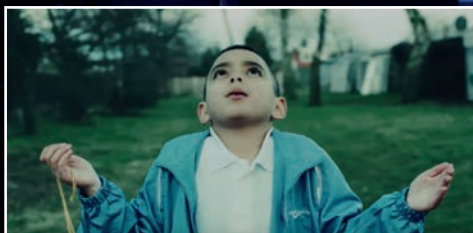
oud-president Lula da Silva ook in hoger beroep veroordeeld wegens corruptie en witwassen

24.01 VS

turnarts Larry Nassar krijgt 175 jaar wegens seksueel misbruik meerdere jonge turnsters

25.01 Mali

zeker 26 doden doordat voertuig uit buurland Burkina Faso bij dorp Boni op landmijn rijdt

Boef zegt sorry

Rapper geboycot wegens vrouwonvriendelijke uitspraken

NEDERLAND 'Wat ik gedaan heb is fout. Mijn oprechte excuses daarvoor. Maar ik zal nooit jullie ideale schoonzoon worden.' Dat zei rapper Boef op 20 januari tijdens zijn met spanning tegemoet geziene optreden op Noorderslag in Groningen (boven). Drie weken ophef kregen zo een opmerkelijk slotakkoord.

De 24-jarige Tilburger van Frans-Algerijnse afkomst was tijdens de Nieuwjaarsnacht opgepikt door drie vrouwen nadat hij met pech langs de weg was komen te staan. Via Snapchat liet hij weten geholpen te zijn door 'kechs', straattaal voor hoeren. Hij maakte het nog erger door zich af te vragen wat die vrouwen gekleed in korte rokken zo laat nog deden in een club waar alcohol werd geschonken en jongens waren. Want vrouwen hoorden toch immers thuis? Weliswaar maakte Boef (artiestennaam van Sofiane Boussaadia) een dag later, op 2 januari, zijn excuses, maar toen was het kwaad al geschied. Er kwam een stortvloed van boze reacties op de denigrerende, vrouw-

onvriendelijke opmerkingen. De ophef leidde ertoe dat concerten werden afgezegd, radiozenders Boefs nummers boycotten en reisorganisatie Corendon de samenwerking met de rapper opzegde.

Records

Noorderslag besloot echter het optreden van Boef gewoon door te laten gaan. Er was voor de zekerheid wel extra beveiliging ingehuurd, want op de sociale media waren bedreigingen niet van de lucht. Maar de rapper kon zonder problemen het podium betreden. Bierdouche en boegeroep bleven hem bespaard. Hij reageerde met humor op alles wat gebeurd was. 'Ja bro, wat ik gedaan heb is dom en

stom / Nu kan ik niet meer vliegen met Cor en Don.' Hij rapte vervolgens dat hij was 'gecanceled door een festival die niet geboekt heeft / geboycot door de radio die mij nooit afspeelt'. Tussen twee nummers door vroeg hij of 'alle ladies' in de zaal zich wilden laten horen!

Dat daarmee de kou uit de lucht was, bleek niet lang daarna. Zijn single *Sofiane* werd na de release eind maart in 24 uur meer dan 680.000 keer gestreamd. Dat was ruim meer dan de 650.000 van Flex en Famke Louise met *Fan* een paar maanden eerder. De clip bij *Sofiane* (inzet) werd op Youtube in één etmaal ruim 1,2 miljoen keer bekeken en kreeg 112.000 likes – een record. ❖

Apen gekloond

Onderzoek roept ethische vragen op

CHINA Vol trots werden ze getoond. Zhong Zhong en Hua Hua waren op 25 januari wereldnieuws. Zij waren de eerste door middel van kerntransplantatie succesvol gekloonde primaten. Volgens de Chinese onderzoekers stond nu niets meer het klonen van mensen in de weg. Dat riep zowel bewondering als afgrijzen op.

Ruim twintig jaar na het schaap Dolly was het de Chinese wetenschappers gelukt om ook van primaten, de diersoort die het dichtst bij de mens staat, twee genetisch identieke exemplaren te fabriceren. Dat was ook al gelukt bij ratten, katten, padden, honden, vissen en paarden. Maar bij

apen (en in het verlengde daarvan bij mensen) lag dat allemaal een stuk ingewikkelder. Eerder waren twee gekloonde aapjes enkele uren na hun geboorte al overleden.

Normaal

Dit keer was gebruik gemaakt van bindweefselcellen van een embryo-naal java-aapje, ook wel krabbeneten-de makaak genaamd. Daaruit ontstonden Zhong Zhong en Hua Hua, die vernoemd waren naar Zhong-hua, wat 'het Chinese volk' betekent. Ze waren, twee weken na elkaar, eind 2017 ter wereld gekomen. Pas nadat duidelijk was dat de twee aapjes van het vrouwelijke geslacht gezond waren en

normaal groeiden, werden ze gepresenteerd (*onder*). Of ze echt gezond waren en wat hun levensverwachting was, zou nog moeten blijken.

Volgens de onderzoekers was het voortaan veel beter mogelijk fundamenteel wetenschappelijk onderzoek te doen naar (erfelijke) ziektes zoals hersenziektes en kanker. De vraag was hoe wenselijk dat was. Mochten dieren wel voor dat doel 'gekweekt' worden? En moest er niet worden nagedacht over de steeds waarschijnlijker wordende mogelijkheid om via klonen ook genetisch identieke mensen te maken? Een eensluidend antwoord op dergelijke ethische vragen kwam er vooralsnog niet. ❖

Grammy's voor Bruno Mars

Opvallend weinig vrouwen vallen in de prijzen

VS Met zes prijzen was Bruno Mars (*onder*) dé vedette van de avond – met Kendrick Lamar als goede tweede. Maar tijdens de zestigste uitreiking van de Grammy Awards, op 28 januari in New York, ging het vooral over seksuele intimidatie en de achterstelling van vrouwen.

De platenindustrie wilde niet achterblijven bij de filmindustrie, waar

machtsmisbruik van regisseurs en producenten was aangeklaagd. In de

muziekwereld was het betrekkelijk stil gebleven op dat front. Daarom was de gasten en genomineerden van de Grammyshow gevraagd een witte roos te dragen, om zo steun te betuigen aan de strijd van #MeToo tegen seksuele intimidatie en van #Times-Up voor de gelijkheid van vrouwen. Maar de oproep werd niet massaal opgevolgd en wat opmerkelijker was: vrouwelijke muzikanten kregen ook dit keer slechts weinig prijzen. Van de belangrijkste Grammy's ging alleen die voor de beste nieuwe artiest naar een vrouw: Alessia Cara.

Pulitzer

Bruno Mars won in enkele belangrijke categorieën, zoals beste plaat van het jaar (*24K Magic*) en beste nummer van het jaar (*That's what I like*). Dat hij 'zwarte' genres als R&B, soul en reggae combineerde, viel overigens niet bij iedereen in goede aarde. Volgens enkele zwarte activisten maakte de Amerikaan van Filippijns-Portoricaanse afkomst zich schuldig aan 'cultural appropriation', oftewel het zich toe-eigenen van cultuuruitingen van anderen. Blijkbaar was hij volgens sommigen dus niet zwart genoeg om zwarte muziek te mogen zingen. Dat probleem had Kendrick Lamar niet. Hij won vijf Grammy's, onder meer voor het beste rapalbum (*DAMN*) en het beste rapnummer (*HUMBLE*). Zo'n vier maanden later zou Lamar voor de 'virtuoze liedjesverzameling' *DAMN* ook de prestigieuze Pulitzerprijs in de categorie muziek krijgen – een prijs die tot dan toe uitsluitend naar vertolkers van klassiek of jazz was gegaan en dus nooit eerder naar een popartiest, laat staan naar een rapper. ❖

28.01 Tsjechië

Milos Zeman herkozen als president door in tweede ronde uitdager Jiri Drahos nipt te verslaan

29.01 Nederland

Universiteit Groningen ziet af van openen campus in Chinese stad Yantai vanwege weerstand

30.01 Kenia

oppositieleider Raila Odinga beëdigt zichzelf in Nairobi tot president

30.01 Spanje

Catalaans parlement stelt beëdiging in ballingschap verblijvende Carles Puigdemont tot president uit

31.01 Nederland

Albert Heringa krijgt zes maanden voorwaardelijk voor helpen van moeder bij zelfdoding

Boudewijn wordt Bo

Voetbal Inside maakt transgender belachelijk

BELGIË Hij zat er al jaren tegenaan te hikken, maar op 30 januari maakte Boudewijn Van Spilbeeck bekend voortaan als Bo door het leven te zullen gaan. Het was voor het eerst dat een bekende Vlaming zichzelf bekendmaakte als transgender.

Van Spilbeeck was als journalist van het *VTM Nieuws* een bekend gezicht in Vlaanderen. Hij had van vele brandhaarden in de wereld verslag gedaan. Maar ondertussen was hij tot het besef gekomen een vrouw in een mannenlichaam te zijn. Hij ging vrouwenkleden dragen en steeds hogere hakken. Na er met echtgenote, kinderen en familie over te hebben gesproken, besloot hij met (en bij) het nieuws naar buiten te komen. In jurk en met een blonde pruik verscheen Bo Van Spilbeeck op de bure-

len van de nieuwsdienst (*onder*). De reacties waren opmerkelijk positief. Zij kreeg alom respect voor de moeilijke en moedige stap.

Grap

Alle waarderende aandacht werd gezien als teken van toegenomen acceptatie van transgenders. Maar de vraag was of er niet ook deels sprake was van schijntolerantie. Enkele artsen lieten weten dat zij in hun praktijk toch vooral zagen dat transgenders te maken hadden met verbale en fysieke agressie, pesterijen en discriminatie. Dat acceptatie van transgenders nog altijd niet iets vanzelfsprekends was, maakte *Voetbal Inside* op weinig subtiele wijze duidelijk. In het Nederlandse RTL-programma liet René van der Gijp weten voortaan als 'Renate' door het leven te willen gaan. Om

dat te 'bewijzen' zette hij een blonde pruik op (*midden*). Er werd in de studio hartelijk om gelachen, onder meer door Johan Derksen en Johan Boskamp. RTL en de sponsors van *Voetbal Inside* waren minder gelukkig met de in hun ogen onsmakelijke 'grap'. Het COC en het Transgender Netwerk Nederland spraken van een 'trieste transfobie'. ♦

Van der Poel weer niet

Wout van Aert wint derde wereldtitel op rij

NEDERLAND 'Er was vandaag iemand beter, veel beter.' Mathieu van der Poel kon niet anders dan erkennen dat zijn grote concurrent, de Vlaming Wout van Aert, op 4 februari terecht wereldkampioen veldrijden was geworden. De revanche die de 23-jarige Nederlander in gedachten had, bleef uit.

Een jaar eerder was Van der Poel hevig teleurgesteld geweest nadat hij op het WK veldrijden door een reeks lekke banden slechts tweede was geworden. Dit jaar leek de regenboogtrui hem niet te kunnen ontgaan. Van der Poel won vrijwel alles wat er te winnen viel. Met 32 overwinning

gen in één seizoen brak hij zelfs het record van Sven Nys, die in 2007 tot 30 zeges was gekomen. Maar tijdens de belangrijkste wedstrijd van het jaar had de Nederlandse kampioen Van der Poel geen antwoord op de vroege demarrage van leeftijdgenoot Van Aert (*onder*). In het zuigende moddertapijt van Valkenburg reed de Belg onbedreigd naar zijn derde opeenvolgende regenboogtrui. Voor Van der Poel restte slechts een bronzen medaille doordat de Vlaming Michael Vanthourenhout hem ook nog voorbij reed.

Bij de vrouwen ging de overwinning wel naar de topfavoriete. Sanne Cant completeerde het Belgische suc-

ces door voor de tweede keer op rij wereldkampioen te worden. Ook hier werd een Nederlandse coureur derde: Lucinda Brand.

Trilogie

Mathieu van der Poel zou vijf maanden later voor een daverende verrassing zorgen door in Hoogerheide Nederlands kampioen op de weg te worden. Bovendien voltooide hij op 22 juli een unieke trilogie door ook de nationale titel in het mountainbiken te veroveren! In die discipline hoopte hij mee te dingen naar Olympisch eremetaal op de Spelen van 2020. Daarna wilde hij zich serieus met wegrennen gaan bezighouden. ♦

‘Hallo allemaal’

De *Luizenmoeder* trekt recordaantal kijkers

NEDERLAND ‘Dat vinden wij niet raar, dat vinden wij alleen maar heel bijzonder.’ Het waren dit soort onliners die *De Luizenmoeder* tot een mateloos populaire serie maakte. Op 4 februari keken bijna 3,5 miljoen mensen naar aflevering vier van de perikelen op en rond basisschool *De Klimop*.

‘Wat fijn dat je er bent.’ Met die kijkcijfers was *De Luizenmoeder*, waarvan de eerste aflevering op 14 januari was uitgezonden, het best bekeken NPO3-programma van het decennium. Het gedoe tussen ouders en docenten bleek herkenbaar voor jong en oud. De serie werd vooral een hit nadat *De wereld draait door* eind januari enkele hilarische fragmenten had getoond en André van Duin het ochtendlied van juf Ank al polonaiseënd had gezongen.

‘Niet zwaaien, hoor!’ De overgeorganiseerde juf Ank (gespeeld door Ilse Warringa, *linksboven*) hing van dat soort regeltjes aan elkaar en een daarvan was dat ouders niet mochten zwaaien als ze de klas uitgingen. Ook was er een heus ‘verjaardagspro-

tocol’, waardoor de dochter van de steevast verwonderd kijkende kinderpsycholoog Hannah (gespeeld door Jennifer Hoffman, *rechtsboven*, links) te horen kreeg dat ze niet jarig was omdat haar (gescheiden) ouders hadden verzuimd dat te melden. Ook de traktaties die ze had bedacht, voldeden niet aan de afspraken.

Winterklaas

‘Het is voor mij echt niet gemakkelijk om jou de schuld te geven.’ De sul-lige directeur Anton (*rechtsmidden*, gespeeld door Diederik Ebbinge, die net als Warringa meeschreef aan de serie) probeerde er op goedmoedige maar uitermate onhandige wijze het beste van te maken. Hij introduceerde het gezamenlijk bereiden van pizza,

maar deze ‘participizza’ sloeg niet aan bij ouders en leerkrachten – overigens wel bij een pizzaketen, die dergelijke pizza’s op de markt bracht. Antons ‘Winterklaas’, als alternatief voor Sinterklaas, kon niet op instemming rekenen van het schoolbestuur. ‘Niet staren, dat is onbeleefd.’ De serie raakte aan heikele thema’s als discriminatie en racisme. Een zwarte, homoseksuele vader werd in eerste instantie aangezien voor de schoonmaker. Ook bleek het lastig om hem wit te schminken als hulpje van Winterklaas. Niet iedereen was gecharmeerd van dergelijke incorrec-te humor, maar omdat het zo over de top was, sloeg het bij velen juist aan. En dus liet AVRO/TROS weten dat er een vervolg zou komen. ❖

01.02 België

‘diaken des doods’ Ivo Poppe voor vijf moorden veroordeeld tot 27 jaar cel

01.02 Zuid-Afrika

drinkwater gerantsoeneerd in verband met grote watertekorten door enorme droogte

01.02 Polen

Senaat stemt in met omstreden wet die noemen Poolse betrokkenheid bij Holocaust strafbaar stelt

02.02 Nederland

kippenboeren mogen met fipronil vervuilde mest vermengen en uitrijden tot woe-de van milieuorganisaties

02.02 Libië

zo’n negentig migranten, vooral Pakistani, verdringen als boot voor de kust kapseist

Tesla Roadster de ruimte in

Grote problemen met productie elektrische Model 3

VS Elon Musk hield vooraf nog een slag om de arm. Het werd ‘een spannend succes of een opwindende mislukking’. De lancering van de superzware Falcon Heavy-raket op 6 februari verliep echter naar wens (*rechtsboven*). En daarmee ook de daarbij behorende reclamestunt: een kersenrode Tesla Roadster werd in een baan om de zon geschoten.

Multimiljonair en innovatievisionair Musk zette in één klap twee van zijn bedrijven wereldwijd in the picture. Ruimtevaartbedrijf SpaceX wilde met de lancering de zeventig meter hoge, 27-motorige en grotendeels herbruikbare raket testen. Daarvoor was ballast nodig en dat werd de Tesla Roadster met achter het stuur een pop in ruimtepak (*links*). Deze ‘starman’ kon op zijn dashboardscherm de tekst ‘don’t panic’ lezen en uit de luidsprekers *Life on Mars* van David Bowie horen schallen.

Zoals gebruikelijk bij Musk werd de test met de Falcon Heavy jaren later uitgevoerd dan oorspronkelijk de

bedoeling was. Daardoor werden ook de door de ondernemer uitgesproken verwachtingen dat SpaceX in 2022 een Marslanding zou maken en twee jaar later zelfs mensen op de rode planeet ging zetten, met een behoorlijke korrel zout genomen.

Paniek

Terwijl de Tesla Roadster in de ruimte aan een wellicht eeuwigdurende reis was begonnen, ging het ondertussen met de Tesla’s op aarde veel minder voortvarend. Na ongelukken met dodelijke afloop werden testen met zelfrijdende Tesla’s op de openbare weg door onder meer taxibedrijf

Uber (tijdelijk) gestaakt. Bovendien zorgden steeds opnieuw opduikende productieproblemen ervoor dat de door Musk met veel tamtam aangekondigde en al massaal bestelde, betaalbare elektrische gezinswagen Model 3 (*rechtsmidden*) niet geleverd kon worden. Musk zelf maakte het nog erger door bij wijze van (door velen onbegrepen) 1 aprilgrap te twitteren dat Tesla failliet was. Dat betekende een nieuwe koersval en een verdere waardevermindering van het bedrijf. Maar volgens Musk was er geen enkele reden tot paniek – ook niet op aarde. ❖

03.02 Iran

uit vrijgegeven rapport blijkt dat meerderheid vrouwen tegen hoofddoekplicht in openbaar

04.02 Cyprus

president Nicos Anastasiades herkozen door in tweede ronde linkse kandidaat Stavros Malas te verslaan

05.02 Nederland

regering neemt bestuur eiland Sint Eustatius over wegens ‘grove verwaarlozing’

06.02 Duitsland

na lange onderhandelingen akkoord over invoering 28-urige werkweek in metaal- en elektro-industrie

06.02 Nederland

KNVB presenteert Ronald Koeman als nieuwe bondscoach

Soedanezen uitgezet

Staatssecretaris Theo Francken overleeft leugen

BELGIË Wel of niet uitzetten, dat was de kwestie. Op 9 februari kondigde premier Charles Michel (MR) aan dat de repatriëring van afgewezen Soedanese asielzoekers zou worden hervat. Daarmee haalde de geliefde en gehate staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Theo Francken (N-VA, *onder*), zijn slag thuis.

Eind 2017 was gemeld dat teruggestuurde asielzoekers in Soedan zouden zijn gemarteld. En dat was precies waar Francken voor was gewaarschuwd. Desondanks had hij besloten de uitzetting door te zetten. Wat ook vragen opriep was dat daarbij werd samengewerkt met ambtenaren uit het dictatoriaal geregeerde Afrikaanse land, die in opvangcentra

tientallen asielzoekers hadden ‘herkend’.

Francken noemde de folteringen ‘geruchten’. Bovendien wees hij erop dat meerdere Europese landen dergelijke deals met het Soedanese regime hadden gesloten. Toch besloot de Belgische regering de gedwongen terugkeer op te schorten en onderzoek af te wachten.

Leugen

Vervolgens overspeelde Francken bijna zijn hand door op te merken dat er niets op te schorten viel omdat er geen repatriëringsvluchten gepland stonden. Dat bleek een leugen, of, zoals Francken het zelf omschreef, ‘een communicatielijf’: hij wilde geen lakse houding suggereren en zo een

aanzuigende werking creëren.

Liegen in het parlement en vooral tegenover de eigen premier is een politieke doodzonde en dus eiste de oppositie het ontslag van Francken. Maar N-VA-partijleider Bart De Wever hield de populairste politicus van Vlaanderen de hand boven het hoofd. Bovendien zaten de coalitiepartners niet te wachten op nieuwe verkiezingen, waarbij vooral de N-VA garen zou spinnen. En dus werd het onderzoek afgewacht en toen bleek dat de getuigenissen over foltering ‘niet waarheidsgetrouw’ waren, werd het terugsturen van illegale Soedanezen hervat. Wel werden extra maatregelen genomen om schending van mensenrechten bij identificatie te voorkomen. ❖

